

Mánaðarbræv

Sendistova Føroya til Íslands

Februar 2017

FUNDIR, TILTØK O.A. Í MARS:

1. mars fund við formannin í íslenska alarafelagnum Einar K. Guðfinnsson (fyrrv. Altingsformaður)

3. mars fund við ísl. Uttanríkisráðið og føroyska/íslenska handilskamarið

6. mars fund við forsetaskrivstovu Íslands

7.-8. mars vitja fyrirkur og borgarstjórar á Suðurlandinum

10. og 13. mars vitja fyrirkur og stovnar í Føroyum

14.-16. mars taka lut í sendifólkadøgum í FO

22.-24. mars B2B ráðstevna millum føroyskar og íslenskar fyrirkur í Reykjavík

30. mars fundur við útl. Sendifólkini í Reykjavík (kunning um Føroyaferðina í mai 2017)

KREDDTVIRÐI ÍSLANDS HÆKKAR AFTUR

S&P (Standard & Poor's), sum er ein kredittmetingarfyritøka eins og Moody's, sum Føroyar nýta til sína kredittmeting, hevur aftur hækkað ratingina við einum stigi frá BBB+ til A- við stöðugum útliti hjá Íslandi. Ratingin A- er tann sjeýnda hægsta. Til samanberingar, so hevur Moody's júst staðfest ratingina hjá Føroyum til Aa3 við stöðugum útliti, sum er tann fjórða hægsta ratingin.

Orsökina til, at S&P hækkar ratingina hjá Íslandi, er fyrst og fremst:

- Avlopið á gjaldsjavnanum gjørdist væl hægri enn roknað varð við. Her er tað stóri vøksturin í ferðavinnuni, sum ger seg galdandi
- Goymslan av útlenskum gjaldoyra hjá Seðlabankanum vaks í fjør við meira enn 40%, sum styrkir uttanhýsis stöðuna hjá búskapinum munandi
- Almenna skuldin heldur fram við at minka, sum partur av BTÚ

» S&P hevði roknað við, at gjaldsjavnin fór at hava eitt avlop uppá 4% í 2016, men nú verður roknað við, at avlopið verður 5,4% í 2016«

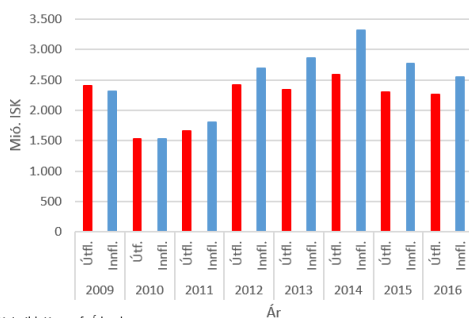
Í nýútkomnu búskaparligu metingunum hjá Hagstofu Íslands, verður roknað við, at BTÚ veksur við 5,9% í 2016. Í 2017 verður roknað við einum vøkstri uppá 4,3% og við 2,5 – 3,0% um árið í 2018 til 2022.

Íløgurnar eru mettar at vaksa við 22,7% í 2016 og við 12,6% í 2017, og nakað minni vøkstur í árunum 2018 – 2022. Almennu íløgurnar verða mettar at vaksa munandi í 2017 og í 2018.

Frágreiðingin frá S&P sæst [her](#) (á enskum)

Frágreiðingin frá Hagstofu Íslands sæst [her](#) (á íslenskum við enskari samanumtøku)

Tænastuhandil millum ÍS og FO 2009 - 2016

Heimild: Hagstofa Íslands

Mynd 1. Føroyski útflutningurin av tænastum stendur seg væl. Bláu stabbarnir umboða Føroyar og reyðu Ísland.

FØROYAR AFTUR AVLOP AV TÆNASTUHANDLINUM Í 2016

Nýggjastu tøluni fyri 2016 fyriligja nú frá Hagstofu Íslands. Sum tað sæst á myndini til vinstri, so hevur Føroyar avlop av tænastuhandlinum við Ísland í 2016, sum stórt sæð hevur gjørt seg galdandi síðani 2009, tá ið hesar uppgerðir hava verið tókar. Upphæddin, sum Íslendingar flyta inn úr Føroyum (Bláu stabbarnir í myndini til vinstri – er tað sama sum føroyski útflutningurin til Íslands) er 142 mió. DKK í 2016, meðan upphæddin, sum íslendingar flyta til Føroyar (reyðu stabbarnir – er tað sama sum føroyski innflutningurin úr Íslandi) er 126 mió. DKK. Talan er sostatt um eitt avlop uppá 16 mió. DKK, sum Føroyar hevur við Ísland á tænastuøkinum. Í mun til 2015, er talan um eina minking í ISK, men verður lagt upp fyri hækkaða ISK, so er talan um ein lítila øking í føroyska útflutninginum til Íslands á tænastuøkinum.

Talan er fyrst og fremst um hesi øki, sum Føroyar veita Íslandi: Sjó- og farmaflutning, ferðafólkaflutning, fjarskifti og kt-tænastur.

FISKIMANNAVERKFAILLIÐ Í ÍSLANDI ER AV EFTIR 10 VIKUR

Eftir at fiskiflotin í Íslandi hevði ligið svinabundin síðani 14. desember 2016, kom semja í lag 18. februar og avtalan bleiv dagin eftir endaliga samtykt við uratkvøðu. 2.214 fólk høvdu atkvøðurætt og 1.189 fólk vóru á vali. 623 atkvøddu fyri, 558 atkvøddu ímóti og 8 atkvøður eru ógildugar. 52,4% vóru sostatt fyri tí nýggja semingsuppskotinum og 46,9% vóru ímóti.

Ósemjan snúði seg um, at sjómannaferlagið vildi:

- Fáa broytt olju útrokningar viðurskiftini
- Fáa ókeypis mat
- Fáa ókeypis arbeidssklæðir
- Fáa ókeypis fjarskifti
- Fáa sjómannafrádráttin inn aftur í skattaskipanina

Partarnir blivu samdir um at broyta fyra tey fyrstu krøvini hjá sjómennunum soleiðis, at teir finga góðkent krøv síni um at fáa broytt olju útrokningar viðurskiftini, ókeypis mat, ókeypis arbeidssklæðir og broyting í fjarskiftisviðurskiftinum. Tað fimta og síðsta kravið snúði seg um at fáa sjómannafrádráttin inn aftur í skattaskipanina, men hesum sýttu politikararnir fyri. Ístaðin varð trýst lagt á samráðingartey, um at røkka einum úrsliti skjótast gjørligt, annars fóru politikararnir at leggja seg út í samráðingarnar. Tað var kanska hetta sum gjørdi, at partarnir funnu saman skjótari enn roknað varð við.

Eisini kom við í avtaluna, at bítisprosentin skal verða 0,5% hægri, tá ið landað verður til virkingar hjá einum virki hjá reiðarínum.

Í nýggja sáttmálanum er eisini semja um, at 300.000 ISK (~20.000 DKK) verða útgoldnar til tey, ið hava verið til sjós í 180 dagar av árinum. Um man hevur verið til sjós í minni enn 180 dagar, verður upphæddin minkað lutfalsliga.

Í verkfallstíðini er mett, at Ísland hevur mist áleið 3.500-5.000 milliónir ISK (~220 – 320 mió. DKK) í útflutningsvirði. Roknast kann ikki við, at Ísland fer at vinna marknaðirnar aftur, sum mistir eru undir drúgvum verkfallinum. Tann samlaða ávirkanin á tøku inntøkuna hjá fiskimennunum er 3.573 mió. ISK (~ 225 mió. DKK) fram til 10. februar 2017, og millum 2.400-2.600 starvsfólk innan fiskivinnuna hava mist inntøku hetta tíðarskeiðið.

Arbeðsloysisgrunnurinn hevur longu útgaldið áleið 312 mió. ISK (~20 mió. DKK) í arbeðsloysisstuðli og tryggjaða lön til fólk, ið starvast innan fiskivinnuna, vegna verkfallið.

Frágreiðingin um búskaparligu avleiðingarnar av verkfallinum sæst [her](#) (á íslenskum)

Mynd 3. Fiski- og landbúnaðarmálaráðharrin Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir

FISKIMÁLARÁÐIÐ FLUTTI TIL ÍSAFJØRÐIN Í NAKRAR DAGAR.

Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, fiski- og landbúnaðarmálaráðharrin, flutti í februar part av sína skrivstovu til Ísafjörðin í Vestfirðunum í nakrar dagar. Endamálið við at flyta skrivstovuna til Ísafjörð er, at vitja fyrirkur, almennar stovnar og at styrkja um sambandið millum lokala samfelagið og ráðið í høvuðsstaðnum. Meðan fiskimálaráðharrin var í Ísafirði, hevði hon eisini almennar viðtalur. Hetta er eisini ein góður háttur at styrkja um sambandið millum tað almenna og tað privata.

Fiskimálaráðharrin ætlar at halda fram við hesum ferðum, at flyta sína skrivstovu út um landið í nakrar dagar, einar triggjar til fyra ferðir um árið.

Mynd 4. Regi Jaspersen flytur fram takkarøðu eftir at Valdís Steinarrsdóttir (v.m.) og Rakel Sigurgeirsdóttir (h.m.) høvdu handað gávubrævið.

MÓTTØKA Í SAMBANDI VIÐ HANDAN AV PENINGI TIL LFB

Aftaná ódnina, ið herjaði á í Føroyum um jólini, stovnaðu tvær íslenskar kvinnur, Rakel Sigurgeirsdóttir og Valdís Steinarrsdóttir ein ból á Facebook, ið kallast “Færeyingar og íslendingar eru frændur“. Endamálið við Facebook bólkinum var, at veita føroyingum stuðul aftaná stormskaðarnar um jólini 2016. Tað bleiv avgjørt at veita bjargingarfeløgnum í Føroyum stuðulin. Tað komu nærum 5,8 mió. ISK (~360.000 DKK) inn frá innsavningini. Til at hjálpa sær, fingur Rakel og Valdís tveir aðrar føroyavinir, nevnliga Orri Vigfússon og Gísli Gíslason.

Rakel Sigurgeirsdóttir og Valdís Steinarrsdóttir handaðu Regini Jaspersen, formanni í Landsfelagnum fyri Bjargingarfeløgini í Føroyum, gávubrævið á hátíðarløtu í Sendistovu Føroya í Reykjavík.

Til hetta sama høvið, undirritaðu Reyði Krossur Føroya og Reyði Krossur Íslands eina samstarvsavtalu. Tað sama gjørdi landsfelagið fyri Bjargingarfeløgini í Føroyum og Slysavarnarfélagið Landsbjörg í Íslandi. Íslenski uttanríkisráðharrin var eisini við til handanina og helt røðu, har hann legði dent á, at tað var umráðandi at halda fast í góða sambandið, sum Føroyar og Ísland hava.

Vegna serligar umstøður, kundi tann íslenski forsetin, Guðni Th. Jóhannesson, ikki vera við til tiltakið á Føroysku Sendistovuni, og bjóðaði hann í staðin til móttøku á Bessastøðum dagin eftir, 4. februar.

Hetta innsavningartiltak hevur verið við til at styrkja góðu bondini millum Føroyar og Ísland enn meira og hevði m.a. eisini við sær, at bjargingarfeløgini og Reyði Krossur í báðum londunum skrivaðu undir samstarvsavtalur, sum partarnir óivað fáa gleði av.

Mynd 5. Frá vinstri Orri Vigfússon, Gísli Gíslason, Petur Petersen, Guðni Th. Jóhannesson, forseti, Rakel Sigurgeirsdóttir og Valdís Steinarrsdóttir

SENDISTOVA FØROYA Í REYKJAVÍK
TÚNGATA 14
101 REYKJAVÍK

Tlf. +354 511 3200 T-postur: reykjavik@uvmr.fo
www.uvmr.fo Finn okkum á [Facebook](#)